לְקַח מִמֶּנּוּ דְּאַדַּעְתָּא דְּאֵינוּ יְהוּדִי טָחֲנִי לַיהּ, [ד]וְהוּא הַדִּין (ה) לְקַח מִמֶּנּוּ (ג) פַּת (ו) שֶׁאָפָה בּוֹ בַּיּוֹם (ז) (וְכֵן אִם נָאֲפָה בְּשַׁבָּת שֶׁלְּפָנָיו) (בית יוסף (ד"ה וכתוב בסמוך)): ב [ה]יִשְׂרָאֵל שֶׁאָמַר לְאֵינוּ יְהוּדִי מִבְּעוֹד יוֹם תִּקְנָה לִי יוֹנִים (ח) לְמָחָר, (ט) לֹא יָפָה עוֹשֶׂה, אֲבָל אִם עָשָׂה כְּבָר (ז) מֻתָּר לָאֱכֹל מֵהֶם בְּיוֹם טוֹב, (י) וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ (ה) מַפְרִיחִין. אֲבָל אִם רָגִיל בְּכָךְ (יא) אָסוּר לָאֱכֹל מֵהֶם, דְּאַיִן זֶה חָשׁוּב דִּירַעֲבַד כֵּיוָן שֶׁרָגִיל בְּכָךְ: ג [ו]לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ מַלָּא לִי כְּלִי זֶה יַיִן, דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת. הַגָּהּ: כְּדְאִיתָא סִימָן שכ"ג (סעיפים ג-ו). וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לְהָטִיל גּוֹרָלוֹת בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת כִּדְאִיתָא לְעֵיל סִימָן שכ"ב סָעִיף (ל') [ו']: ד (יב) [ז]לֹא יָמֹד אָדָם שְׁעוֹרִים לְתֵּן לִפְנֵי בְּהֵמָתוֹ, אֶלָּא מְשַׁעֵר וְנוֹתֵן לָהּ:

ד תּוֹסְפוֹת בַּעֲבוֹדָה זָרָה ס"ו (ע"ב ד"ה אמר) וְעַיֵּן בְּמַה שֶׁצִּיַּנְתִּי לְעֵיל שכ"ה סָעִיף ד'. ה טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרא"ש בְּתְשׁוּבָה כְּלָל (כ"ד [כ"ג] סי"ו). ו צִיַּנְתִּי לְעֵיל סִימָן שכ"ג. ז צִיַּנְתִּי לְעֵיל סִימָן שכ"ד סָעִיף ב'.

תקיח דִּיני הוֹצָאָה מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת בְּיוֹם טוֹב. ובו ט' סְעִיפִים:

א גְּמָרָא בֵּיצָה י"ב (ע"א).

א (א) * [א]מְתוֹךְ שֶׁהֻתִּרָה הוֹצָאָה לְצָרְךְ אֲכִילָה

בַּאֵר הֵיטֵב

אָסוּר לִקְרוֹת הָאֵינוּ יְהוּדִי לְבֵיתוֹ וְלִתֵּן בְּעֵדוֹ הַמְּעוֹת דְּהָוֵי עוּבְדָא דְּחֹל וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוּ יְהוּדִי אָסוּר לְקַנּוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ב'. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"ג ס' כט). וְנִרְאֶה לִי דִּבְמָקוֹם שֶׁשּׁוּמַת הַלָּחֶם יְדוּעַ וְאֵין צָרִיךְ פִּסּוּק דְּמִים מַתָּר לְלָקְחוֹ בְּלֹא נְתִינַת מָעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שכ"ג (ס"ד). מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): ב (ז) מַתִּיר. וְאִם יֵשׁ לְחוּשׁ שֶׁהוֹצִיא מחוץ לַתְּחוּם וְהוּא עִיר שֶׁרַבָּה יִשְׂרָאֵל, אָסוּר: (ה) מְפָרִיחִין. פֵּרוּשׁ שֶׁלֹּא יִהְיוּ גְּדוֹלִים שֶׁיְּכוֹלִים לִפְרֹחַ חוּץ לַתְּחוּם דְּאָז חָוֵי לַיהּ מַלָּאכָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

נַמִּי חֲזֵי לָכֹס בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מֵהֶן קְלָיוֹת וְדֵיסָה, (ד) וְהוּא הַדִּין שְׁפוֹן וּשְׁעוֹרִים: (ה) לְקַח מִמֶּנּוּ פַּת וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ יָדוּעַ שֶׁהַקֶּמַח נִטְחַן הַיּוֹם, כֵּיוָן שֶׁהוּא בְּעִיר שָׁרֹב הַלּוֹקְחִים הֵם עַכּוּ"ם מִסְתָּמָא אַדַּעְתָּם הָיָה הַטְּחִינָה וְהַהַרְקָדָה. וְאִם הָיָה יָדוּעַ לוֹ שֶׁהַטְּחִינָה וְהַהַרְקָדָה הָיָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָז מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּעִיר שָׁרֹבָּהּ יִשְׂרָאֵל, דְּהָאֲפִיָּה הֲלֹא הִיא מְלַאכָה הַמֻּתֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה מַיְרֵי שֶׁשּׁוּמַת הַלֶּחֶם הָיָה יָדוּעַ וְאֵין צָרִיךְ עַתָּה לִשָּׁא וְלִתֵּן עִמּוֹ בְּעֵד דְּמֵי הַמַּקָּח, דְּאִי לָאו הָכִי גַּם גַּבֵּי יִשְׂרָאֵל אָסוּר כִּדְלְעֵיל בְּסִימָן שכ"ג (ס"ד), וְעַיֵּן שָׁם יָתֵר הַפְּרָטִים שֶׁצָּרִיךְ לְזָהֵר גַּבֵּי יִשְׂרָאֵל וְהוּא הַדִּין גַּבֵּי עַכּוּ"ם. עוֹד כָּתְבוּ דְּאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ הָעַכּוּ"ם בְּלִי נְתִינַת הַמָּעוֹת מֻתָּר לְהַנִּיחַ לוֹ מַשְׁכּוֹן עַל זֶה, אֲבָל אָסוּר לִקְרֹא הָעַכּוּ"ם לְבֵיתוֹ וּלְהַרְאוֹת לוֹ הַמָּעוֹת שֶׁיִּקַּח בְּעַצְמוֹ, דְּהָוֵי עַל כָּל פָּנִים עֲבָדָא דְּחֹל, וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם אָסוּר לִקְרֹא הָעַכּוּ"ם לְבֵיתוֹ וּלְהַרְאוֹת לוֹ הַמָּעוֹת שֶׁיִּקַּח בְּעַצְמוֹ, דְּהָוֵי עַל כָּל פָּנִים בָּזֶה, וּכְשֶׁלֹּחֵן עָרוּךְ סָתַם לְהָקֵל כִּדְעַת הַמְּפָרְשִׁים. א]וְכָתַב הַחַיֵּי אָדָם (כלל ק סי"ד) דְּאֵין לְהָקֵל כִּי אִם בְּעֵת הַצֹּרֶךְ: (ז) וְכֵן אִם נָאֲפָה בְּשַׁבָּת שֶׁלְּפָנָיו. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּלֹא אָסְרִינַן לֵיהּ מִשּׁוּם הֲכָנָה שֶׁמְּכִין מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב (ו) הוֹאִיל דְּמֵעִקָּר הַדִּין אַף בְּשַׁבָּת גּוּפָא מֻתָּר לֶאֱכֹל (דְּאַף דְּמִשּׁוּם חֲמָרָא דְּשַׁבָּת מַחְמִירִין לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת הַדְּחָק, (ז) עַל כָּל פָּנִים בְּיוֹם טוֹב שֶׁלְּאַחֲרָיו אֵין לְהַחְמִיר):

ב (ח) לְמָחָר. רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְצָרְךְ יוֹם טוֹב: (ט) לֹא יָפָה עָשָׂה. פֵּרוּשׁ, בֵּין שֶׁנָּתַן לוֹ מְעוֹת לְקָנוֹת לוֹ לְמָחָר (ח) וּבֵין שֶׁאָמַר לוֹ קְנֵה מִמְּעוֹת שֶׁלְּךָ וַאֲנִי אַחֲזִיר לְךָ, בְּכָל עִנְיָן אָסוּר. וַאֲפִלּוּ אִם הִגּוֹי קוֹנֶה בְּלֹא מְעוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר כֵּיוָן שֶׁהָעַכּוּ"ם (ט) פּוֹסֵק סְכוּם הַמְּעוֹת בְּיוֹם טוֹב. וְהַטַּעַם דְּכָל מַה שֶּׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ אָסוּר לוֹמַר לְעַכּוּ"ם לַעֲשׂוֹתוֹ בְּיוֹם טוֹב (י) אֲפִלּוּ אִם מְצַוֶּנּוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לָזֶה: (י) וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ מַפְרִיחִין. פֵּרוּשׁ, דְּאָז לֵיכָא בָּהֶם מִשּׁוּם צִידָה [דְּכֵיוָן שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לִפְרֹחַ הָוֵי לְהוּ כְּנִצּוֹדִין וְעוֹמְדִין. אֲבָל אִם הֵם מַפְרִיחִין אֵיכָא לְמֵחַשׁ (יא) שֶׁמָּא נִצּוֹדוּ הַיּוֹם, וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּצּוֹדוּ בִּשְׁבִיל גּוֹיִים אוֹ אֲפִלּוּ נִצּוֹדוּ מִמֵּילָא מִכָּל מָקוֹם יָדוּעַ דְּכָרֶ שֶׁמְּחַפֵּר צִידָה מִבְּעוֹד יוֹם אָסוּר מִשּׁוּם מַקָּצֶה וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף א'], וְהַזְּמָנָה כְּשֶׁאֵר יוֹנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָם צְרִיכִין, דְּשֶׁל עַכּוּ"ם אֵין צָרִיךְ הֲכָנָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תצ"ז סָעִיף ט"ו. וְכָל זֶה כְּשֶׁהוֹבְא מִתּוֹךְ הַתְּחוּם וּבְעִיר שֶׁרַבָּה עַכּוּ"ם דְּאַדַּעְתָּם הוּבְאוּ, (יב) אֲבָל בְּעִיר שֶׁרַבָּה יִשְׂרָאֵל וּמְחוּץ לַתְּחוּם אָסוּר לֶאֱכֹל עַד לְעֶרֶב בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ וְכַנַּ"ל בְּסִימָן תקט"ו (ס"י): (יא) אָסוּר לָאֱכֹל מֵהֶם. הַיְנוּ עַד לְעֶרֶב וּבִכְדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַהֲנֶה מִמַּה שֶּׁקָּנוּ עֲבוּרוֹ בְּיוֹם טוֹב: ד (יב) לֹא יִמְדֹּד וְכוּ'. מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּאִלּוּ הוּא מוֹדֵד לִמְכֹּר. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף ב' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ד), וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יוֹם טוֹב:

א (א) מְתוֹךְ שֶׁהֻתִּרָה הוֹצָאָה וְכוּ'. וְכֵן הַדִּין (ו) בְּהַבְעָרָה וּשְׁחִיטָה וַאֲפִיָּה וּבִשּׁוּל שֶׁהֵם מְלָאכוֹת הַשַּׁיָּכוֹת לְאֹכֶל נֶפֶשׁ, אָמְרִינַן בְּהוּ מְתוֹךְ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב). וְדַע דִּדְלַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם לא הִתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בִּפְשִׁיטוּת לְקַח כִּי אִם מִיַּד הַחֲנָנִי שֶׁהוּא לוֹקֵחַ מִן נַחְתּוֹמִין אֲבָל מִן הַנַּחְתּוֹמִים בְּעַצְמוֹ אֵין לְהַתִּיר לְקַח בְּיוֹם טוֹב כִּי אִם בִּשְׁעַת הַדְּחַק וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' לְעִנְיַן שַׁבָּת עֵין שָׁם. אֲבָל הַבַּיִת מֵאִיר וּבְגַדְּיִ יָשֵׁב מִפְקְפְקִין עַל חִלּוּקוֹ וְדַעְתָּם דְּאֵין חִלּוּק בֵּין חֲנָנִי לְנַחְתּוֹמִים וּמֵאִי דְּמַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כָּאן בִּפְשִׁיטוּת כָּתַב הַבַּיִת מֵאִיר מִשּׁוּם דִּבְיוֹם טוֹב סָמְךְ הַמְחַבֵּר עַצְמוֹ עַל דַּעַת הַמְקַלִּין [וְעוֹד טְעָמִים עֵין שָׁם] וְכֵן כָּתַב בְּחֶמְדַּ משֶׁה (סק"ב), וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַדְּחַק בְּשַׁבָּת גַּם בְּחֲנָנִי אֵין לְהָקֵל: (ה) וְהִנֵּה בְּחֶמְדַּ משֶׁה (ס"ג) כָּתַב שֶׁאָסוּר לִתֵּן לְעַכּוּ"ם מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב שֶׁיִּתֵּן לוֹ פַּת בְּיוֹם טוֹב. וְלַעֲנִיּוּת דְּעָתִי אַחֲרֵי שֶׁהַתִּירוּ חֲכָמִים (כט:) לֵילֵךְ אֵצֶל חֲנָנִי הָרְגִיל אֶצְלוֹ וְלִקַּח מִמֶּנּוּ בְּיוֹם טוֹב, וּפֵרַשׁ שָׁם רַשׁ"י (ד"ה הרגיל) דְּכֵיוָן שֶׁרָגִיל אֶצְלוֹ מֵאֲמִינוֹ בְּלֹא נְתִינַת מָעוֹת בְּיוֹם טוֹב, וְאִם כֵּן מַאי גְּרִיעוּתָא דְּשֶׁהִקְדִּים לוֹ מָעוֹת מִבְּעוֹד יוֹם. וְאָפְשָׁר דְּסִכְּרָתוֹ דְּעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלַם הַמְכִירָה בְּשְׁלֵמוּת. אָכֵן מִדִּבְרֵי הַגְּ"ה לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' דְּכָתַב אָסוּר לִתֵּן מָעוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁיִּתֵּן לוֹ הַפַּת בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם אַדַּעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל קָעֲבִיד, וְאִם כֵּן בְּיוֹם טוֹב כְּהַאי גַּוְנָא דְּאֵין לָחֹשׁ מִשּׁוּם אַפְיָה דְּהוּא מֻתָּרֶת בְּיוֹם טוֹב, אֵין לָחֹשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מִקָּח וּמִמָּכָר, וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ב' דְּשָׁם הֶעֱכּוּ"ם פּוֹסֵק סְכוּם הַמְּעוֹת בְּיוֹם טוֹב: (ו) בֵּית יוֹסֵף: (ז) אֶלְיָה רַבָּה (סק"ה): ב (ט) עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ב), וְכֵן כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כתב אדוני) בְּשֵׁם הָרא"ש: (י) עוֹלַת שַׁבָּת וְהַגְּרָ"א: (יא) עוֹלַת שַׁבָּת וְהַגְּרָ"א: (יב) פּוֹסְקִים. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ז סָעִיף ד' לְעִנְיַן יוֹם טוֹב שֵׁנִי. וְדַע דְּבְּבֵית יוֹסֵף (שם) בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הָרא"ש נִזְכַּר הַשִּׁעוּר דְּמִקְּרֵי חֲנִי הוּא חוּץ לְתְחוּם, וּמִשְׁמַע מִזֶּה דְּכָל שֶׁאֵין בְּכֹחַם לְקָרֵב חוּץ לְתְחוּם הָוֵי לַיהּ כְּנִצּוֹדִין וְאֵינָם נֶחְשָׁבִין כְּמַחֲפְרֵי צִידָה. וּבְחֶמְדַּ משֶׁה (סק"ד) מִתְפַּלֵּא עַל זֶה מֵאַיִן מָצָא הָרא"ש שִׁעוּר זֶה וְהָלֹא בְּרֹאשׁ פֶּרֶק אֵין צָדִין (כה.) פֵּרֵשׁ הַגְּמָרָא הַשִּׁעוּר דְּמַחֲפֵר צִידָה וְלֹא הַזְכִּיר שׁוּם רְמָז מִזֶּה [וְדַעְתִּי דִּיֵּשׁ טְעוּת סוֹפֵר בְּדִבְרֵי הַתְּשׁוּבָה וְצָרִיךְ לוֹמַר אֲפִלּוּ אֵינָם מְחוּץ לְתְחוּם אֲסוּרִים וְכוּ', וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף שֶׁלֹּא הוּבְאוּ מְחוּץ לְתְחוּם], וְגַם הַשּׁוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לֹא הִזְכִּירוּ כְּלָל שִׁעוּר הַפְּרִיחָה מְחוּץ לַתְּחוּם, וְעַיֵּן בְּקִרְי מְגָדִים (משז"ו סק"ד) שֶׁגַּם הוּא נִשְׁאַר בָּזֶה בְּצָרִיךְ עִיּוּן: (יג) אֲחֲרוֹנִים:

א (ו) מַגִּיד מִשְׁנֶה (פ"א ה"ד) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים וְהוּבְא בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א. וּבְדַעַת הָרַמְבַּ"ם בָּזֶה יֵשׁ מְבוּכָה רַבָּה עַיֵּן בַּהֲלָכָה י"ג וּבַמְּאִירִי בְּסוּגְיָן (יב. ד"ה ולפום):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ד) כתב כדעת המתירין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקיח

ב מִשְׁנָה שָׁם וּכְבֵית הִלֵּל. ג הָרִי"ף (ה:) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

(ב) **הַתּוֹרָה שָׁלֹא לְצָרְךָ**, (ג) **כְּגוֹן** (פ) * ב**קָטָן** (ד) **וְלוּלָב** * **וְסֵפֶר תּוֹרָה** ג**וְכֵלִים.** הַגָּהָה: (ה) * **הַצְּרִיכִים** לוֹ * **קְצָת,**

בֵּאוּר הַלָּכָה

כְּהוֹצָאַת אֲבָנִים וְכַדּוֹמֶה מֵהַתּוֹרָה אָסוּר וְלֹא הִתִּירוּ אֶלָּא בְּדֶאֱכֹף צָרְךָ קְצָת. אֲכָל לְדַעַת רַשִׁ"י (שם ד"ה אלא) **הַתּוֹרָה** הוֹצָאָה בְּמַתְּוֹךְ וְכוּ' **אֲפִלּוּ שָׁלֹא לְצָרְךָ כְּלָל וְהוֹצָאַת אֲבָנִים** רַק מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְכֵן הוּא דַּעַת הָרִי"ף (ה:) לְפִי מַה שֶּׁמְּצַדֵּד הַר"ן (ו. ד"ה גמ' אבל) בְּסוֹף דְּבָרָיו וְכֵן כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד (פ"א ה"ד) בְּדַעַת הָרִי"ף וְכֵן נִרְאֶה דַּעַת הָרַמְבַּ"ם (שם ה"י) וְכֵן הוּא דַּעַת רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה הָרִאשׁוֹן מוּבָא בְּשִׁבְלֵי לֶקֶט (סי' רמב) וּבְדִבְרֵי רִיאַ"ז (ה: שלט"ג אות ד) וְכֵן דַּעַת רִיאַ"ז בְּעַצְמוֹ, וּמְצַדֵּד עוֹד הַר"ן דִּלְרַשִׁ"י וְכֵן לְהָרִי"ף אֲפִלּוּ אָסוּר דְּרַבָּנָן לֵיכָא בְּהוֹצָאָה שֶׁלֹּא לְצָרְךָ שֶׁאֵינוֹ מוֹצִיאוֹ לְצָרְךָ מָחָר וְלֹא אָסְרוּ חֲכָמִים אֶלָּא אֲבָנִים וְכַדּוֹמֶה שֶׁבְּלוּאוֹ הָכִי מַקָּצָה הֵם, וְכֵן הוּא דַּעַת הָרַב הַמַּגִּיד בְּפִשְׁטֵי הָרַמְבַּ"ם [עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּהָרַמְבַּ"ם שָׁתַם וְלֹא פֵּרֵשׁ דְּאַבְנִים אָסוּר מִשּׁוּם דְּסָמְךְ אַהָא שֶׁכָּבַר כָּתַב דְּכָל שֶׁאָסוּר בְּשַׁבָּת וְכוּ' עַיֵּן שָׁם, וּמוּכָח מִזֶּה דְּדַוְקָא אֲבָנִים וְעָפָר וּכְהַאי גַּוְנָא אָסוּר דִּכְלֵים וּכְהַאי גַּוְנָא אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת מָחָר לְאֵיזֶה צָרְךָ שֶׁהוּא עַיֵּן סִימָן ש"ח סָעִיף ד'] וְכֵן כָּתַב בְּמֶאֱמַר מָרְדְּכָי (סק"א) בְּדַעַת הָרַב הַמַּגִּיד עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף שֶׁמִּדְּבָרָיו שֶׁאֲרֵי פּוֹסְקִים לֹא מַשְׁמַע כֵּן אֶלָּא דְּלָכל הַפְּחוֹת מִדְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים אָסוּר כֹּל שֶׁאֵין בּוֹ צָרְךָ כְּלָל וְכֵן מוּכָח גַּם שִׁיטַת רַשִׁ"י לְפִי מַה שֶּׁהֵבִיא הַתּוֹסָפוֹת בְּסוּגְיָן בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל הָכִי גָּרְס רַשִׁ"י עַיֵּן שָׁם וְכֵן מַשְׁמַע גַּם בְּרַשִׁ"י (שם) עַמּוּד ב' בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל הַבְּעָרָה (וְדִחַק לְחַלֵּק בֵּין הוֹצָאָה לְהַבְעָרָה) וְכֵן מְבֹאָר בְּרִיאַ"ז בַּעַל שִׁיטָה זוֹ שָׁעַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן אָסוּר אֲפִלּוּ אִם כֵּן לְצָרְךָ הַיּוֹם, וַאֲפִלּוּ לִזְקֵנוֹ שָׁם שֶׁמְּקַל מִכָּל מָקוֹם גַּם הוּא מַצְרִיךְ עַל כָּל פָּנִים אֵיזֶה צָרְךָ כְּגוֹן צָרְךָ הַכְּלִי שֶׁלֹּא תִּגְנֵב וְכַדּוֹמֶה עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ בַּסּוֹגְיָא (ד"ה בא"ד ורקשה) שֶׁהֶאֱרִיךְ לְהוֹכִיחַ דִּלְכֹלֵי עָלְמָא שֶׁלֹּא לְצָרְךָ כְּלָל אָסוּר. **וְהִנֵּה הַמְחַבֵּר סָתַם כְּשִׁיטַת רַשִׁ"י** מִשּׁוּם דְּהָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם עוֹמְדִים בְּשִׁיטָתָיהּ, **וּמִסְתִּימַת לְשׁוֹנוֹ שֶׁכָּתַב וְכֵלִים וְלֹא חִלֵּק בֵּין לְצָרְךָ לְשֶׁלֹּא לְצָרְךָ וְלֹא הוֹצִיא מִכְּלָל רַק אֲבָנִים מִשְׁמַע דְּסָתַם לְהַתִּירָא אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה בְּשֶׁלֹּא לְצָרְךָ** וּכְמוֹ שֶׁמְּצַדֵּד הָרַ"ן לְבַעֲלֵי שִׁיטָה זוֹ, וּלְפִי זֶה צָרִיךְ לוֹמַר דְּהָרַמְ"א שֶׁמַּגִּיהַּ לְצָרְךָ הוּא דַּעַת עַצְמוֹ וְכֵן מָצִינוּ כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁהָרַמְ"א מַכְנִיס דִּבְרָיו בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר וְאֵינוֹ מֻבָא בְּשָׁם יֵשׁ אוֹמְרִים **וְכֵן נוֹטֶה דַּעַת הַגְּרַ"א בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר.** אֲבָל דְּקָשֶׁה לְפִי זֶה מַה שֶּׁמַּבִּיא הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ב' דְּאָסוּר לְהוֹצִיא לְצָרְךָ נָכְרִי וְזֶה דַּוְקָא לְהַנָּהוּ דְּסָתְרִינְהוּ דַּעַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן אָסוּר. דִּלְמַאן דְּשָׁרֵי אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה בְּשֶׁלֹּא לְצָרְךָ הוּא הַדִּין דְּלִצְרָךְ נָכְרִי שָׁרֵי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף בְּצַעֲמוֹ לְעֵיל סִימָן תקי"ב (ד"ה וכתב הרב המגיד) בְּשֵׁם הָרַב הַמַּגִּיד (פ"א ה"ג), אִם לֹא דְּנִימָא דְּהַמְחַבֵּר בְּעַצְמוֹ סוֹבֵר דִּלְנָכְרִי גָּרַע טְפֵי וּכְמוֹ שֶׁהֵבַאנוּ לְעֵיל בְּסִימָן תקי"ב בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אין מבשלין) וְדָבָאמֶת דַּעַת הָרַב הַמַּגִּיד מַקְשֶׁה דְּמַה לִּי מוֹצִיא לְצָרְךָ עַכּוּ"ם אוֹ מְבַשֵּׁל וְשְׁאֲרֵי מְלָאכוֹת דְּהָא הוּא בְּעַצְמוֹ כָּתַב (שם ה"ד) דְּלִאו דַּוְקָא בְּהוֹצָאָה אָמְרִינַן מִתּוֹךְ אֶלָּא הַדִּין בְּשְׁאֲרֵי מְלָאכוֹת, וְאִם כֵּן אִם דִּין זֶה לַיִתָה לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם אִם כֵּן הוּא הַדִּין בְּשׁוּל גַּם כֵּן וְהַרֵי הָרַמְבַּ"ם הֶעְתִּיק לְדִינָא (שם ה"ג) דְּאֵין מְבַשְּׁלִים וְכוּ' וְאִי לָאו שֶׁמָּא מְקַלְעֵי אוֹרְחִים הָוֵי מְחַיֵּב מִלְּקוּת, וְעַל כָּרְחָךְ דִּלְנָכְרִי גָּרַע טְפֵי וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּקָרְבָּן נְתַנְאֵל (שם אות ל) וּבְפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ (ד"ה בתוד"ה השוחט) עַיֵּן שָׁם], וְדַחַק הוּא שֶׁהֲרֵי לֹא הֵבִיא בְּבֵית יוֹסֵף שׁוּם חוֹלֶק אַסִּבָּרַת הָרַב הַמַּגִּיד. **וְעַל כֵּן נִרְאֶה יוֹתֵר דְּגַם לְהַמְחַבֵּר אָסוּר עַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן אֲפִלּוּ בִּכְלִים הֵיכָא שֶׁהוּא שָׁלֹא לְצָרְךָ כְּלָל** וְכֵן מַשְׁמַע מִדְּרָכֵי מֹשֶׁה הָאֲרֹךְ (אות א) דְּמִסְקָנַת הַבַּיִת יוֹסֵף לְהַחְמִיר, וּבְזֶה אֲתֵי שַׁפִּיר טְפֵי שֶׁהִגִּיהַּ בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְלֹא כָּתַב בִּלְשׁוֹן יֵשׁ אוֹמְרִים, וּמַה שֶּׁלֹּא הוֹצִיא הַמְחַבֵּר מִכְּלָלָה רַק אֲבָנִים מִשּׁוּם דְּאַבְנִים מִפְּתָמָא הֵם שֶׁלֹּא לְצָרְךָ כְּלָל וּסְתָם כֵּלִים יֵשׁ בָּהֶם אֵיזֶה צָרְךָ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ב). וְכָל זֶה הוּא לְפִי שִׁיטַת הַמְחַבֵּר שֶׁהִכְרִיעַ כְּדַעַת רַשִׁ"י וְהָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם אֲבָל בָּאֱמֶת פָּסַק זֶה צָרִיךְ עִיּוּן שֶׁכְּמַעַט כָּל הַפּוֹסְקִים חוֹלְקִים עַל זֶה וּלְדִידְהוּ הוֹצָאַת אֲבָנִים וְכַדּוֹמֶה דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ צָרְךָ כְּלָל מֻתָּר אֲסוּר וְחַיָּב מַלְקוּת עַל זֶה וּכְדַעַת תּוֹסָפוֹת וּרא"ש, הֲלֹא הַמָּה הָרַבָּנוּ חַנַנְאֵל וְרַבֵּנוּ תָם (רא"ש שם, ע"י"ש) וְרִיב"א [הוּבָא בְּאוֹר זָרוֹעַ (ח"ב סי' שלח) וּמִשְׁמַע שֶׁגַּם דַּעְתּוֹ כֵּן וְגַם הָרַשְׁבָּ"א (יב. ד"ה אלא) הֵבִיא כֵּן בְּשֵׁם רַבֵּנוּ חַנַנְאֵל וְכֵן הוּא בְּרַבֵּנוּ חַנַנְאֵל שֶׁלְּפָנֵינוּ] וְכֵן דַּעַת הָעִטּוּר (ח"ב דף קמד:) וְהַסַּמַ"ג (עשין לט) וְהָרַ"ן (בעה"מ ו.) וְרַ"ש [הוּבָא בַּאֲסִיפַת זְקֵנִים (שטמ"ק שם ד"ה והרי"ב ד"ה ל"ל)] וְהָרַמְבַּ"ן בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאָדָם (שער הסוף, ענין ההרצאה) וְהָרַא"ה בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד"ה ב"ש אומרים) וְרַשְׁבָּ"א (שם ד"ה אלא) וְרִיטְבָּ"א (פסחים ה: ד"ה ורש"ס) וּמְאִירִי (ביצה שם ד"ה מתני') וּמַהֲרַ"ם חַלַאוָוא [עַיֵּן שָׁם בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָּ"א וּמַהֲרַ"ם בִּפְסָחִים פֶּרֶק קַמָּא (ו. ד"ה אמר ר"י)], וּבְיוֹתֵר שֶׁהָרַא"ש מְפָרֵשׁ גַּם דִּבְרֵי הָרִי"ף כְּשִׁיטָתֵיהּ עַיֵּן שָׁם וְשֶׁלֹּא כְּפֵרוּשׁ הָרַ"ן, וְגַם הַפְּרִי חָדָשׁ מְנַמְּגִם בְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם וּמְפָרֵשׁ בּוֹ כְּדַעַת שְׁאֲרֵי פּוֹסְקִים עַיֵּן בְּסִימָן תצ"ה (סק"א) [וְעַיֵּן בְּנַהַר שָׁלוֹם וּבְחֶמֶד מֹשֶׁה שָׁם (נה"ש סק"א, ח"מ סק"א) וּבְפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ וּבְקָרְבָּן נְתַנְאֵל שֶׁדָּחֲקוּ מְאֹד לְתָרֵץ הַסֻּגְיוֹת לְשִׁיטָה זוֹ], וְאַפְשָׁר שֶׁכֵּן גַּם דַּעַת רַמ"א וְכֵן נִרְאֶה קְצָת שֶׁפָּרַשׁ הַגְּרַ"א כֵּן בְּדִבְרָיו, וְאִם כֵּן לֹא נִשְׁאַר לָנוּ מִי שֶׁדַּעְתּוֹ לְהָקֵל רַק רַשִׁ"י וְרַבֵּנוּ יִשַׁעְיָה וְרִיאַ"ז נָגֵד כָּל הָנֵי פּוֹסְקִים וּבְוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר וְלִנְקֹט כְּדַעַת הַמַּחְמִירִים, וְכֵן פָּסַק בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"א סי' לד):

* **קָטָן.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ג). **וְכָל שֶׁכֵּן לְהוֹצִיא קָטָן בֶּן שְׁמוֹנָה יָמִים כְּדֵי לְמוּלוֹ דִּבְוַדַּאי מַתָּר לְכַתְּחִלָּה דְּהוּא צָרְךָ מִצְוָה הַשַּׁיָּךְ לְאוֹתוֹ יוֹם כְּמַבְאָר בַּתּוֹסָפוֹת** (ד"ה ה"ג), **וּלְאַחַר שְׁמוֹנָה יָמִים דְּהוּא מִילָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ אָסוּר לְהוֹצִיאוֹ דְּהָא אָסוּר לְמוּלוֹ בְּיוֹם טוֹב, וְהָרַא"ה בְּחִדּוּשָׁיו** (שם) **כָּתַב דְּבָזֶה חַיָּב מַלְקוּת עַל הוֹצָאָתוֹ כַּאֲבָנִים** דְּלֵיכָּא צָרְךָ אֹכֶל נֶפֶשׁ וְלֹא צָרְךָ מִצְוָה. [וְדָבָר פָּלָא רָאִיתִי בְּאוֹר זָרוֹעַ (שם) שֶׁכָּתַב דְּאַף אַחַר שְׁמוֹנָה יָמִים מָתַר לְהוֹצִיאוֹ בְּיוֹם טוֹב לְמוּלוֹ דְּהוּא צָרְךָ מִצְוָה וְהַלֹּא מִשְׁנָה מְפֹרֶשֶׁת בְּשַׁבָּת קל"ז (ע"א) דְּמִילָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ אֵינָהּ דּוֹחָה יוֹם טוֹב, וּמַה שֶּׁהֵבִיא רְאָיָה מִירוּשָׁלְמִי (פ"א ה"ז) דְּקָאָמַר דְּאַף גְּדוֹל מָתַר לְהוֹצִיאוֹ אֵין הַכְּוָנָה לְאַחַר שְׁמוֹנָה כְּדֵי לְמוּלוֹ אֶלָּא כְּדֵי לְהָבִיאוֹ לְאֵיזֶה מָקוֹם וְכִדְקָתָנֵי לְקַמָּן (ד"ה וס"ת) בְּשֵׁם הַמְּאִירִי. וְאוּלַי דְּכַוָּנַת הָאוֹר זָרוֹעַ לְהוֹצִיאוֹ כְּדֵי לְמוּלוֹ לְמָחָר בְּבֹקֶר וּבְאֹפֶן דִּלְמָחָר לֹא יִהְיֶה בְּאֹפְשָׁרִי לַעֲשׂוֹת זֹאת. אֲבָל גַּם זֶה קָשֶׁה דְּמִי צַדִּיקָא מַכְשִׁירִי מִצְוָה מִמְּצוֹת מִילָה גּוּפָא דְּיִלְפִינַן שָׁם מִקְּרָא דְּאִיצְטְרִיךְ יִשַׁעְיָה וְרִיאַ"ז נָגֵד כָּל הָנֵי פּוֹסְקִים וּבְוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר וְלִנְקֹט כְּדַעַת הַמַּחְמִירִים, וְכֵן פָּסַק בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"א סי' לד):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכוּ'. דְּאַף דִּכְתִיב (שמות יב טז) אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם, קִבְּלוּ חֲזַ"ל דְּהַכַּוָּנָה הוּא אוֹתָן מְלָאכוֹת הָרְגִילוֹת לְהֵעָשׂוֹת לְצָרְךָ אֹכֶל נֶפֶשׁ אֲפִלּוּ אִם עַתָּה אֵין כַּוָּנָתוֹ לְצָרְךָ אֲכִילָה הַתּוֹרָה הַתּוֹרָה. וְעַיֵּן לְקַמָּיהּ בְּמַה שֶּׁסִּיֵּם הָרַמ"א לְעִנְיַן הוֹצָאָה דְּאֵירְיִנִין בָּהּ דִּבְעִינַן שֶׁיִּהְיֶה עַל כָּל פָּנִים צָרְךָ קְצָת (ג) וְהוּא הַדִּין בְּכָל הַנַּ"ל: **(ב) הַתּוֹרָה שָׁלֹּא לְצָרְךָ.** אֲפִלּוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְכָל שֶׁכֵּן לְכַרְמְלִית: **(ג) כְּגוֹן קָטָן.** לֹא מִבָּעְיָא דְּאִם לֹא יוֹצִיאוֹ יִבְכֶּה וְיִצְטַעֵר הָאָב עַל יְדֵי זֶה בְּוַדַּאי מֻתָּר, אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם יְכוֹל לְהַנִּיחוֹ אֵצֶל אִמּוֹ וְלֹא יִבְכֶּה מִכָּל מָקוֹם אִם יֵשׁ לְאָב גַּעֲגוּעִים עַל בְּנוֹ (ג) וְיִשְׁמַח הָאָב לְטַיֵּל עִמּוֹ גַּם כֵּן מֻתָּר, דְּהוּא שִׂמְחַת יוֹם טוֹב וּמִקְרֵי צָרְךָ הַיּוֹם: **(ד) וְלוּלָב וְסֵפֶר תּוֹרָה.** לוּלָב לָצֵאת בּוֹ, וְסֵפֶר תּוֹרָה לִקְרוֹת בּוֹ הַיּוֹם, דְּהוּא צָרְךָ מִצְוָה: **(ה) הַצְּרִיכִין לוֹ קְצָת.** לְיוֹם טוֹב, וְאַפִלּוּ אֵין צָרִיךְ לָהֶן (ה) רַק לְשֵׁם תַּכְשִׁיט לְהִתְקַשֵּׁט בָּהֶן, (ו) אֲבָל שֶׁלֹּא לְצָרְךָ כְּלָל הֲוֵי לֵיהּ כַּאֲבָנִים.

בַּאֵר הֵיטֵב

א (פ) **קָטָן.** אֲפִלּוּ לְטַיֵּל. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"א סי' לד), הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי, מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ב) מִכְרָה מִתּוֹסָפוֹת (יב. ד"ה ה"ג) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּלֹא עַדִיפֵי מֵהוֹצָאָה: (ג) אַחֲרוֹנִים: (ד) וְכָל שֶׁכֵּן אִם יִצְטָרְכוּ לוֹ לַאֲכִילָה: (ה) הָרא"ש (פ"א סי' יח) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הַגְּאוֹנִים: (ו) **עַיֵּן בְּאוֹר הַלָּכָה** (ד"ה מתוך) **דִּלְכְמָה פּוֹסְקִים יֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה דַּעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים דְּעַל כָּל פָּנִים אָסוּר מִדְּרַבָּנָן יֵשׁ עַל הוֹצָאָתָם (עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף וּבְדִרְכֵי מֹשֶׁה הָאֲרֹךְ), וּלְפִיכָךְ סְתָם הָרַמ"א לְהַחְמִיר בָּזֶה** וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הָרִיאַ"ז הַמּוּבָא בְּשֻׁלְחָנֵי הַגְּבוּרִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

אוֹ שֶׁמִּתְיָרֵא (ג) [ב] (ו) שֶׁלֹּא יִגָּנְבוּ אוֹ שֶׁאָר פְּסִידָא (הגהות סמ"ק (מצוה קנד אות כז) ורבנו ירוחם (נ"ל מ"ו)), (ז) [ד]**אֲבָל אֲבָנִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן** (ח) **אָסוּר.** הַגָּהָה: וּמֻתָּר לִשְׂחֹק (ג) (ט) בְּכַדּוּר אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, אַף עַל גַּב שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא טִיּוּל בְּעָלְמָא (תוספות (יכ ד"ה ס"ג) ורבינו ירוחם (שם)). (י) * וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּב, מֻתָּר לְטַלְטֵל וּלְהוֹצִיא (יא) כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹרַת כְּלִי אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ לְצָרְכּוֹ הַיּוֹם כְּלָל (ר"ן פרק ב' דביצה (ט. ד"ה מ"ר)): **ב** [ה]**אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיא** (יב) **שׁוּם דָּבָר בְּיוֹם טוֹב לְצֹרֶךְ**

ד שָׁם. ה מְרַדְכַי בְּסוֹף פֶּרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה (סי' תרסז) וְהַתּוֹסָפוֹת בְּכֻתָּבוֹת ז' (ע"א ד"ה מתוך).

בַּאֵר הֵיטֵב

(ג) **שֶׁלֹּא.** כְּגוֹן מַפְתֵּחַ שֶׁל תֵּבָתוֹ, סְמ"ק בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו במפתח). וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמה (שם) אוֹסֵר אֲלָא אִם כֵּן דַּרְכָּהּ מַפְתֵּחַ לִצְרוֹךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ אוֹ תַּכְשִׁיט, וְכֵן הַסְּכִּים הַשַּׁ"ז (סק"א) וְכָתַב דְּכָל בְּצַל נֶפֶשׁ יֵחָמִיר לְעַצְמוֹ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם עֵרוּב שֶׁלֹּא לְהוֹלִיךְ עִמּוֹ רַק מַה דְּצָרִיךְ קְצָת לְאֹכֶל נֶפֶשׁ בּוֹ בַּיּוֹם, אֲבָל מְשׁוּם חֲשַׁשׁ גְּנֵבָה לֹא, בְּפֶרֶט בְּמָקוֹם שֶׁיּוֹכֵל לִתֵּן הַמַּפְתֵּחַ לְמִי **שֶׁהוּא נֶאֱמָן** לוֹ בְּבֵיתוֹ דְּאָז אָסוּר לְדַבְּרֵי הַכֹּל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמֻחְזָרִים אָסוּר לְהַחְזִירָם לְבֵיתוֹ אֶלָּא אִם כֵּן חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יִגָּנְבוּ דְּאָז הַתִּירוּ סוֹפֵן מְשׁוּם תְּחִלָּתָן, אֲבָל אִם הָיוּ **מֻנָּחִים** שָׁם מְיֻמָּם רַבִּים אָסוּר לְהַחְזִירָם לְבֵיתוֹ בְּיוֹם טוֹב. וְרָאִיתִי כְּשֶׁיּוֹצְאִין לְטַיֵּל חוּץ לְעִיר מְסִירִין הַסַּכִּינִים שֶׁאֵין רְגִילִים עוֹד לֶאֱכֹל, אֲבָל בְּעִיר חוּץ לְעִיר מֻתָּר לְעָרֵב אֵין קְפִידָא כָּל כָּךְ כִּי לֹא תִּקְנוּ חֲכָמִים עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת (שם) אֶלָּא בְּשַׁבָּת שֶׁאָסוּר לְהוֹצִיא כָּל דָּבָר אֲבָל בְּיוֹם טוֹב שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא כָּל דָּבָר חוּץ מִמַּה שֶׁאֵין בּוֹ צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל בְּעֲבוּר זֶה **לֹא תִּקְנוּ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת**. הַמְּהַרְ"ל (שם) עַיֵּן שָׁם. וְטַ"ז (סק"ב) כָּתַב עָלָיו דְּוַדַּאי סַכִּינִים כָּל הַיּוֹם מְקֻרֵי צֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ, דְּאִי מְזַדְּמַן לֵיהּ אֵיזֶה פְּרִי יֹאכַל עִמָּהֶם עַיֵּן שָׁם: **(ג) בְּכַדּוּר.** וּבְיֵם **שֶׁל שְׁלֹמה** (שם) כָּתַב דְּמִנְהָג רַע הוּא דְּאֵין

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [ב] שֶׁלֹּא יִגָּנְבוּ. וְעַיֵּן בְּדַרְכֵי ד"ז חֵלֶק ג' סִימָן תקצ"ב אִם יֵשׁ לְהַקֵּל כְּמִי שֶׁיּוֹרֵד בְּיוֹם טוֹב מֵהַסְּפִינָה מֵחוּץ לַתְּחוּם, וְהַסְּפִינָה חֲשׁוּבָה לְהַשְׁבָּה וְהוּא מֻכְרָח לִשָּׂא כֵּלָיו עַל כְּתֵפָיו, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּהוּא הַדִּין דְּמַתָּר לְהוֹצִיא הַמַּפְתֵּחַ שֶׁסּוֹגֵר בּוֹ הָאֲכָלִין אוֹ הַכֵּלִים שֶׁצָּרִיךְ לְאוֹתוֹ הַיּוֹם אִם יָרֵא לְהַנִּיחוֹ בְּבֵיתוֹ: (ו) **שֶׁלֹּא יִגָּנְבוּ.** אִם יַשְׁאִירֵם בְּמָקוֹמָן אַף שֶׁאֵינָם כֵּלִים הָרְאוּיִים לְאֹכֶל נֶפֶשׁ. וּמִטַּעַם זֶה מַתָּר גַּם כֵּן לְהוֹצִיא (ז) מַפְתֵּחַ שֶׁל הַתֵּבָה שֶׁמֻּנָּח שָׁם מְעוֹתָיו אִם יָרֵא לְהַנִּיחוֹ שָׁם בְּבֵיתוֹ, דְּכֵיוָן דְּלִבּוֹ דּוֹאֵג וּמִצְטַעֵר עַל זֶה חָשׁוּב הוֹצָאַת הַמַּפְתֵּחַ צֹרֶךְ עֹנֶג יוֹם טוֹב. וְדַע דְּיֵשׁ (ח) כַּמָּה פּוֹסְקִים שֶׁחוֹלְקִין עַל זֶה וְסוֹבְרִין דְּלֹא הַתִּיר הוֹצָאָה אֶלָּא לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ מַמָּשׁ אוֹ צֹרֶךְ מִצְוָה וּשְׁאָר דְּבָרִים הַשַּׁיָּכִים לְאוֹתוֹ יוֹם וְכַנַּ"ל אֲבָל לֹא בִּשְׁבִיל הֶפְסֵד מָמוֹן, (ט) [א]וְנָכוֹן לְהַחְמִיר לִנְהֹג כְּמוֹתָם [וּבִפְרָט בְּמָקוֹם שֶׁיּוֹכַל לִמְסֹר הַכֵּלִים אוֹ הַמַּפְתֵּחַ לְמִי שֶׁהוּא נֶאֱמָן לוֹ בְּבֵיתוֹ דְּאָז אָסוּר לְדִבְרֵי הַכֹּל]. וּמִכָּל מָקוֹם הַמֻּחְזָרִים שֶׁהֲבִיאָם (י) בְּיוֹם טוֹב לְבֵית הַכְּנֶסֶת (יא) וּמִתְיָרֵא מִגְּנֵבָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵין צָרִיךְ לָהֶם עוֹד בְּיוֹם טוֹב מֻתָּר לַהֲבִיאָן לְבֵיתוֹ לְדִבְרֵי הַכֹּל, דְּהַתִּירוּ סוֹפָן מְשׁוּם תְּחִלָּתָן דְּאִם לֹא כֵן לֹא יְבִיאֵם בְּתְחִלָּה לְבֵית הַכְּנֶסֶת. (יב) אַךְ הַמֻּחְזָרִים שֶׁמֻּנָּחִים מִכְּבָר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, (יג) כְּשֶׁאֵין צָרִיךְ לָהֶם עוֹד (יד) בְּיוֹם טוֹב נָכוֹן לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לְהַחֲזִירָם לְבֵיתוֹ בְּיוֹם טוֹב אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ שָׁם חֲשַׁשׁ גְּנֵבָה: **(ז) אֲבָל אֲבָנִים וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר סְתָם אֲבָנִים שֶׁאֵינָם מְיֻחָדִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, דְּאִם מְיֻחָדִים הָוֵי לֵיהּ כְּמוֹ כֵּלִים: **(ח) אָסוּר.** אֲפִלּוּ בְּטַלְטוּל וְכָל שֶׁכֵּן לְהוֹצִיא דְּלַיְת בְּהוּ צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל, וּלְכַמָּה פּוֹסְקִים חָיְבִ מַלְקוּת עַל הוֹצָאָתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים, (טו) וְאַף לְכַרְמְלִית יֵשׁ עַל כָּל פָּנִים אִסּוּר דַּרְבָּנָן: **(ט) בְּכַדּוּר אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל גַּב דְּעַל יְדֵי זֶה רָגִיל לְהַעֲבִיר אַרְבַּע אַמּוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אֲפִלּוּ הָכִי מַתָּר דְּהוּא בִּכְלָל טִיּוּל וְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב. וְרַשַּׁ"ל (פ"א סי' לד) כָּתַב דְּדָבָר תַּמֵּהַּ הוּא לְהַתִּיר זֶה דְּאֵין בּוֹ צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל אֶלָּא **שְׂחוֹק שֶׁל יְלָדִים** וְהַנַּח לָהֶם, אֲבָל לִגְדוֹלִים שְׁנוֹהֲגִין כֵּן מִנְהָג רַע הוּא דְּאֵין זֶה שִׂמְחָה וְטִיּוּל אֶלָּא שִׂיחַת יְלָדִים וְקַלּוּת רֹאשׁ, וּבְלָאו הָכִי אֵין דִּין זֶה מְסֻכָּם לְכֻלֵּי עָלְמָא דְּדַעַת הַמְחַבֵּר לֶאֱסֹר כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן ש"ח סָעִיף מ"ה. וּלְעִנְיַן שְׂאָר מִינֵי שְׂחוֹק (טז) דִּינָן כְּמוֹ בְּשַׁבָּת וּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן של"ח סָעִיף ה': **(י) וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּב וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם מִינֵי שְׂחוֹק (טז) דִּינָן כְּמוֹ בְּשַׁבָּת וּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן של"ח סָעִיף ה': **(י) וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּב וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהַנִּיחַ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת אֲסוּר לְהוֹצִיא דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל אֲפִלּוּ מֻחְצָר לְחֻצָּר אוֹ מִבַּיִת לְחָצֵר, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תט"ז בְּסוֹפוֹ וּלְקַמָּן בְּסִימָן תקכ"ח דְּסָתָם הַמְחַבֵּר דְּלֹא תִּקְנוּ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת כְּלָל בְּיוֹם טוֹב, וּמֻתָּר לְהוֹצִיא מֻחְצָר לְחֻצָּר אוֹ מִבַּיִת לְחָצֵר שֶׁאֵין בּוֹ צֹרֶךְ הַיּוֹם כְּלָל, וְהָרַמְ"א בְּעִנְיָנֵנוּ סָתָם כְּדַעַת **הַמַּחְמִירִין** בָּזֶה (יח) וּלְפָלָא שֶׁלֹּא הִגִּיהַּ שָׁם כְּלוּם. וְרַשַּׁ"ל (שם) כָּתַב שֶׁנּוֹהֲגִין **שֶׁלֹּא** לַעֲשׂוֹת עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב וּכְדַעַת הַמְחַבֵּר וְאֵין **לְשַׁנּוֹת הַמִּנְהָג**, וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה כְּשֶׁמְּעָרֵב עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בָּעֶרֶב פֶּסַח לְכָל שַׁבָּתוֹת הַשָּׁנָה יִכְלֹל גַּם יוֹם טוֹב וְיֹאמַר וּלְכָל יוֹם טוֹב כְּדֵי לָצֵאת גַּם דַּעַת הַמַּחְמִירִין. וְדַע דְּאַף הַכֵּלִים שֶׁמֻּתָּרִים לֶאֱכֹל נֶפֶשׁ כְּגוֹן סַכִּינִים וּכְהָאי גַּוְנָא, (יט) אִם כְּבָר גָּמַר סְעֻדָּתוֹ וְלֹא יִצְטָרֵךְ **עוֹד** אֲלֵיהֶן אָסוּר לְהוֹלִיכָן עִמּוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ בְּכַרְמְלִית. (כ) [ג]**וְיֵשׁ** מְקִלִּין בְּסַכִּינִים שֶׁמָּא יִזְדַּמֵּן לוֹ אֵיזֶה פְּרִי לַחְתֹּךְ בּוֹ, (כא) **מֵיהוּ אִם יָדוּעַ** לוֹ בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְסַכִּין בַּהֲלִיכָה זוֹ כְּגוֹן שֶׁהוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּכְהָאי גַּוְנָא, אָסוּר לְהוֹלִיכוֹ עִמּוֹ לְדִבְרֵי הַכֹּל: **(יא) כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹרַת כְּלִי.** אֲבָל אֲבָנִים וּכְהָאי גַּוְנָא אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה: **ב (יב) שׁוּם דָּבָר וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ (כב) שֶׁל אֹכֶל נֶפֶשׁ, דְּלֹא עֲדִיפָא מִבְּשׁוּל דְּאָסוּר גַּם כֵּן לְצֹרֶךְ עַכּוּ"ם

בַּאוּר הֲלָכָה

בָּרַבִּים, מְשׁוּם דְּצֹרֶךְ הֲבָאַת גָּדוֹל **לֹא שְׁכִיחָא** אֶלָּא בְּכִי הָא [מְאִירִי בְּחִדּוּשָׁיו (שם)]. וְעַיֵּן לְעֵיל (ד"ה קסז) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ** בְּשֵׁם אוֹר זָרוּעַ בָּזֶה:

* **וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּב מַתָּר לְטַלְטֵל וְכוּ'.** אָתֵי לְאַפּוּקֵי בָּזֶה מִדַּעַת הָרִיטְבָּ"א (יב. ד"ה וכתב) **שֶׁהוּבְא בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת** (שם ד"ה וכתב הריטב"א) דְּסָבְרָא לֵיהּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ו) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו במפתח) בְּשֵׁם הַגָּהַת סְמ"ק: **(ט)** הָרא"ש (שם) וְהַטּוּר דְּהָרָא"ה בְּחִדּוּשָׁיו (יב. ד"ה בש"א) וּמַהֲרַי"ל (מנהגים) וְהַסְּכִּים עִמּוֹ הַמַּהֲרְשַׁ"ל (פ"א סי' לד), וּבְשֻׁלְחָנֵי הַגְּבוֹרִים (ה: אות ד) **הוּבְא שְׁתֵּי דֵּעוֹת** בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: **(ט)** טַ"ז (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(י)** פּוֹסְקִים: **(יא)** רַשַּׁ"ל (שם) וּפְרִישָׁה וְכֵן מוֹכִיחַ מִדִּבְרֵי מֹשֶׁה (אות א): **(יג) הֵינוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין מְשׁוּם גְּנֵבָה: (יג) דְּאִם צָרִיךְ לָהֶם לוֹמַר בְּבֵיתוֹ שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְכֵלִי עָלְמָא מַתָּר לְהַחֲזִירָם לְבֵיתוֹ בְּלִי חֲשַׁשׁ גְּנֵבָה: (יד) רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּיוֹם זֶה, אֲפִלּוּ אִם צָרִיךְ לָהֶם לְיוֹם שֵׁנִי שֶׁל יוֹם טוֹב: (טו)** כְּתֻבּוֹת דַּף ז' (ע"א) בְּתוֹסְפוֹת דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מִתּוֹךְ עַיֵּן שָׁם וְהוּבְא דִּבְרֵיהֶם בְּאַחֲרוֹנִים: **(טז)** מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(יז)** כְּדִמּוּכָח מִדִּבְרֵי הָרַב הַמַּגִּיד בְּהִלְכוֹת עֵרוּבִין (פ"ח ה"ד) דְּאֵין צָרִיךְ עֵרוּב כְּלָל דְּכָל מַה שֶּׁמַּתָּר לְטַלְטֵל מַתָּר לְהוֹצִיאוֹ מֵחָצֵר לְחָצֵר כְּלִי עֵרוּב, וְכֵן מַשְׁמַע מִדִּבְרֵי הָרַ"ן פֶּרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה (ו. ד"ה וקיימא) [וְהוּבְא בְּבֵית יוֹסֵף בְּעִנְיָנֵנוּ (ד"ה כתב הר"ן)]. אֶמְנָם הָרַשְׁבָּ"א (יב. ד"ה ומ"מ) **חוֹלֵק** עַל הָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם בָּזֶה וּסְבִירָא לֵיהּ דְּגַם בְּיוֹם טוֹב צָרִיךְ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת לְכֵלִים שֶׁאֵין צָרִיךְ לָהֶם כִּדְאִיתָא שָׁם בְּרַ"ן וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי בְּסִימָן תקכ"ח (סק"א), וְנִשְׁאַר שָׁם בְּקַצַת קֻשְׁיָא עַל לְשׁוֹן הַבַּיִת יוֹסֵף שָׁם (ד"ה יו"ט שחל) עַיֵּן שָׁם], וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"א בְּעִנְיָנֵנוּ דִּלְדַעַת הָרִי"ף (ו.) וְהָרַמְבַּ"ם

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשו"ע הרב (ס"א) סָתַם כִּשִׁיטַת הַמַּחְמִירִים. **ב]** וכן כתב להקל בשו"ע הרב (ס"א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah